

Priopćenje

Godina: LXI.

Zagreb, 08. studenog 2024.

POD-2024-1-1

ISSN 1334-0557

POSLOVANJE PODUZEĆA U 2023. – privremenih podaci

Prikazani podaci odnose se na poslovno gospodarstvo Republike Hrvatske. Riječ je o djelatnostima svih tržišnih proizvođača, osim onih svrstanih u područje Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo. Podaci se objavljaju na razini statističke jedinice "poduzeće" u skladu s definicijom i pravilima navedenima u Uredbi Vijeća (EEZ) br. 696/93 od 15. ožujka 1993. o statističkim jedinicama za promatranje i analizu proizvodnog sustava unutar Zajednice. Usklađeni su s odgovarajućim standardima Europske unije i međunarodno su usporedivi.

Objavljeni podaci ne mogu se uspoređivati s podacima o strukturi i poslovanju koji su prikupljeni i/ili obrađeni na temelju metodologija koje imaju drukčiji pristup i/ili ne primjenjuju iste koncepte i definicije.

Detaljniji podaci po djelatnostima te razredima zaposlenosti dostupni su na mrežnim stranicama [Državnog zavoda za statistiku](#), u dijelu "PC-Axis baze", gdje je omogućeno pregledavanje i ispis podataka u različitim oblicima.

Najveći promet ostvarila poduzeća iz područja G

Prema privremenim rezultatima, 2023. je u poslovnom gospodarstvu bilo aktivno ukupno 240 620 poduzeća s 1 300 996 zaposlenih osoba prema definicijama strukturnih poslovnih statistika (vidi Metodološka objašnjenja), koja su ostvarila ukupan promet u iznosu od 153,5 milijardi eura.

Najveći broj poduzeća djelovalo je u području M (Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti), u kojem su aktivno poslovala 40 293 poduzeća, odnosno 16,7%, i u području G (Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala), u kojemu je poslovalo 35 416 poduzeća, odnosno 14,7%.

Najveći broj zaposlenih osoba bio je angažiran u području C (Prerađivačka industrija), 276 359, odnosno 21,2%, i u području G (Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala), 253 097, odnosno 19,5%.

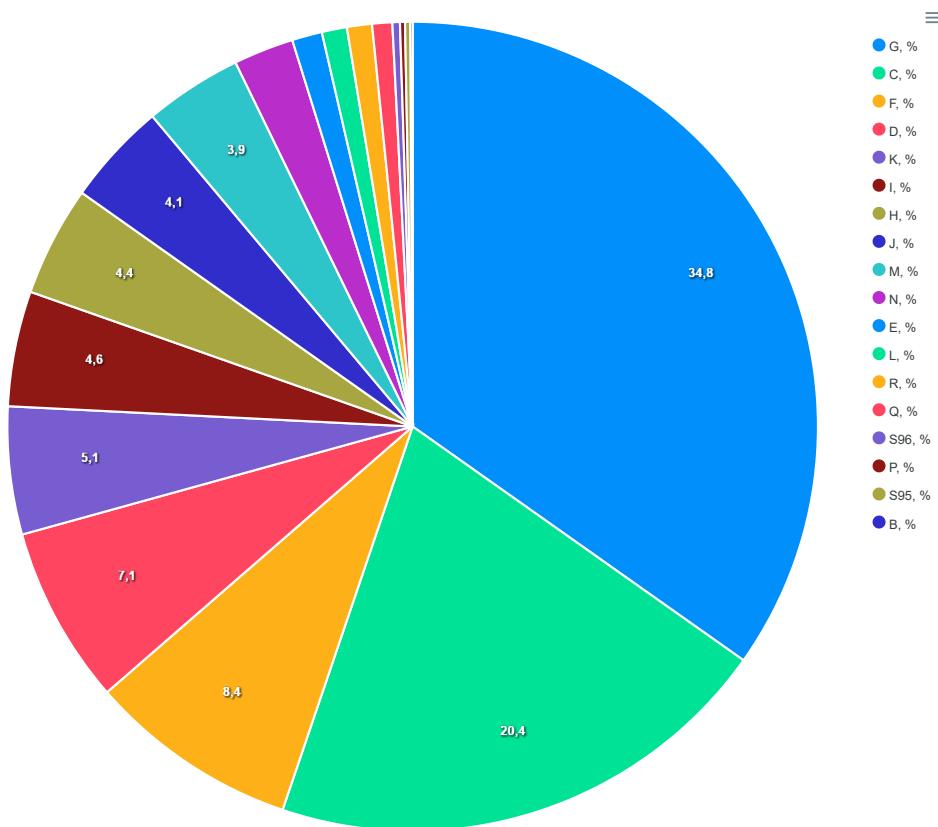
Poduzeća u području G (Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala) imala su najveći udio u ostvarenom prometu, 34,8%, odnosno 53,5 milijardi eura. Slijede poduzeća u području C (Prerađivačka industrija) s ostvarenim prometom od 31,4 milijarde eura, odnosno 20,4%.

1. OSNOVNI STRUKTURNI POSLOVNI POKAZATELJI PODUZEĆA PREMA NKD-u 2007. U 2023.

	Broj aktivnih poduzeća	Broj zaposlenika i samozaposlenih osoba	Promet, tis. eura ¹⁾
Poslovno gospodarstvo	240 620	1 300 996	153 543 862
B Rudarstvo i vađenje	180	1 938	223 740
C Prerađivačka industrija	24 732	276 359	31 368 926
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	826	15 130	10 803 927
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	812	30 844	1 892 343
F Građevinarstvo	31 443	149 165	12 890 467
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	35 416	253 097	53 490 369
H Prijevoz i skladištenje	14 961	79 666	6 760 594
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	21 377	120 331	7 023 807
J Informacije i komunikacije	15 036	67 016	6 326 908
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1 660	39 552	7 804 059
L Poslovanje nekretninama	6 678	13 082	1 533 646
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	40 293	98 018	5 908 860
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	14 962	67 802	3 648 674
P Obrazovanje	4 554	13 184	352 776
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	7 002	29 699	1 289 415
R Umjetnost, zabava i rekreacija	4 356	17 081	1 525 627
S95 Popravak računala i predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	2 201	4 273	228 837
S96 Ostale osobne uslužne djelatnosti	14 131	24 759	470 889

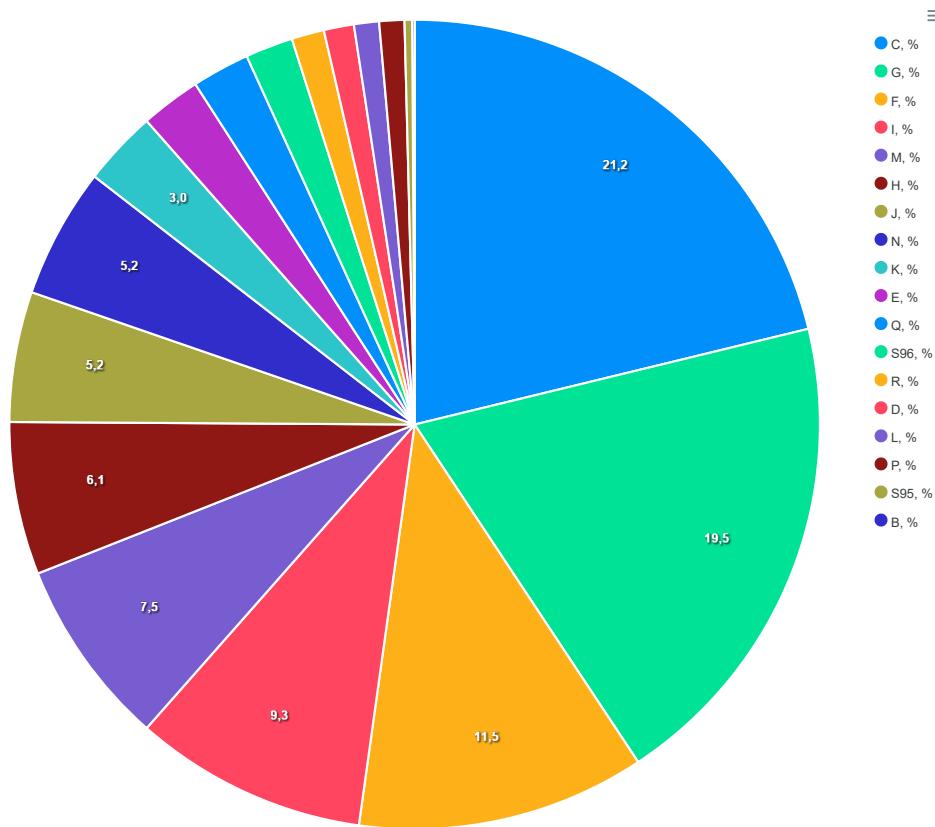
1) Zbog zaokruživanja rezultata moguće je odstupanje u zbroju.

G-1. STRUKTURA OSTVARENOG PROMETA PO PODRUČJIMA DJELATNOSTI NKD-a 2007. U 2023.¹⁾

1) Zbog zaokruživanja postotaka moguća su odstupanja u udjelima po područjima djelatnosti.

G-2. UDIO BROJA ZAPOSLENIKA I SAMOZAPOSLENIH OSOBA PO PODRUČJIMA DJELATNOSTI NKD-a 2007. U 2023.¹⁾

1) Zbog zaokruživanja postotaka moguća su odstupanja u udjelima po područjima djelatnosti.

Područja NKD-a 2007.

- B Rudarstvo i vađenje
- C Prerađivačka industrija
- D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
- E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša
- F Građevinarstvo
- G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala
- H Prijevoz i skladištenje
- I Djalatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
- J Informacije i komunikacije
- K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
- L Poslovanje nekretninama
- M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
- N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
- P Obrazovanje
- Q Djalatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
- R Umjetnost, zabava i rekreacija
- S95 Popravak računala i predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo
- S96 Ostale osobne uslužne djelatnosti

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Strukturne poslovne statistike poduzeća (SPS) opisuju strukturu, izvođenje i učinak gospodarskih djelatnosti tržišnih proizvođača, vrednovan u tržišnim cijenama, promatranjem jedinica koje te djelatnosti obavljaju. Daju informacije o rezultatima i uspješnosti, veličini, zaposlenosti, produktivnosti, nacionalnoj i regionalnoj specijalizaciji, investicijama itd.

Svrha istraživanja strukturnih poslovnih statistika jest praćenje poslovanja i proizvodnja međunarodno usporedivih podataka potpuno u skladu s evropskim standardima strukturnih poslovnih statistika (Uredba (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika). Dobiveni pokazatelji omogućuju analizu poslovanja i strukturnih promjena poslovne populacije. Osnova su za izradu tržišnih analiza i donošenje poslovnih odluka te za izračun bruto domaćeg proizvoda i ocjenu osnovnih makroekonomskih kategorija.

Izvor i metode prikupljanja podataka

Podaci za kompilaciju SPS-a i izračune pokazatelja prikupljaju se u cijelosti iz postojećih administrativnih i statističkih izvora. Glavni izvor podataka za područja od B do J, od L do N i od P do S jest Godišnji finansijski izvještaj poduzetnika (obrazac GFI-POD), preuzet od Financijske agencije, dok su podaci iz područja K dobiveni od Hrvatske narodne banke i Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga. Dodatni izvori podataka jesu ostali finansijski izvještaji, evidencije Porezne uprave (poreza na dobit i

dohodak) te vlastito istraživanje Državnog zavoda za statistiku – Godišnji izvještaj o investicijama u dugotrajnu imovinu (obrazac INV-P) u skladu s relevantnom metodologijom.

Jedinice promatranja

Glavna jedinica promatranja za SPS jest poduzeće – poslovni subjekt koji čini organizacijsku jedinicu za proizvodnju dobara i/ili usluga i ima određeni stupanj autonomije, u skladu s Uredbom Vijeća (EEZ) br. 696/93 o statističkim jedinicama za promatranje i analizu proizvodnog sustava unutar Zajednice. Ovisno o poslovnim i organizacijskim okolnostima, može odgovarati samo jednoj pravnoj jedinici ili skupini od nekoliko pravnih jedinica. U poduzeća su, osim pravnih jedinica, također uključena slobodna zanimanja i obrti.

Svakom poduzeću kao cjelini dodjeljuje se jedna šifra Nacionalne klasifikacije djelatnosti 2007. prema glavnoj djelatnosti koju obavlja. Glavnu djelatnost utvrđuje i ažurira Statistički poslovni registar (SPR) Državnog zavoda za statistiku. Kriterij za određivanje glavne djelatnosti jest najveći udio u ukupnoj dodanoj vrijednosti poduzeća, odnosno, ako se to ne može sigurno utvrditi, primjenjuju se zamjenski kriteriji prihoda i/ili broja zaposlenih. Za poduzeća razvrstana u djelatnosti područja K – Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja jedinice promatranja i dalje su pravne i fizičke osobe koje se promatraju kao zamjena za poduzeće.

Obuhvat

Podaci su prikazani prema područjima i odjeljcima Nacionalne klasifikacije djelatnosti 2007. (NKD-a 2007.). Obuhvaćena su aktivna poduzeća – tržišni proizvođači, koja su, prema glavnoj djelatnosti, svrstana u područja od B do N, od P do R i u odjeljke S95 i S96 NKD-a 2007.

Objavljanje

Privremeni podaci objavljaju se najkasnije 11 mjeseci nakon isteka referentne (izvještajne) godine i odnose se na tri varijable (Broj aktivnih poduzeća, Broj zaposlenika i samozaposlenih osoba i Promet). Konačni podaci za cijelokupan set varijabli objavljaju se najkasnije 19 mjeseci nakon isteka referentne (izvještajne) godine. Nakon nacionalnog objavljivanja, podatke objavljuje Eurostat.

Povjerljivost

S agregiranim podacima kod kojih postoji razlog za povjerljivost (zbog malog broja jedinica, pravila dominantnosti ili sekundarne povjerljivosti), u skladu sa Zakonom o službenoj statistici (NN, br. 25/20. i 155/23.) i Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća, postupa se kao s takvima i ne objavljuju se.

Definicije varijabli i dodatna metodološka objašnjenja raspoloživa su u dokumentu [Poslovanje poduzeća od 2021. – metodološka objašnjenja](#)

Kratice

EEZ	Europska ekonomска zajednica
Eurostat	Statistički ured Europske unije
NN	Narodne novine
tis.	tisuća

Ovaj dokument proizведен je uz financijsku pomoć Europske unije. Za sadržaj dokumenta odgovoran je isključivo Državni zavod za statistiku te se ni pod kojim uvjetima ne smije smatrati da izražava stav Europske unije.

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Milena Primorac Čačić, načelnica Sektora poslovnih statistika
Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredili:

Paula Nimac i Stjepan Boroš

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Preplata na publikacije

Telefon: (+385 1) 21 00 455

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr